

**Силабус освітньої компоненти
Механіка матеріалів і конструкцій
2 курс**

Викладач: Калінін Євген Іванович *д.т.н., доц.*

Аудиторія: 106 МСМ

Час консультацій: Вівторок 15:00 – 17:00

Контактний телефон: (057) 732-98-16

E-mail: nadezhnost@ukr.net

Додаткові матеріали:

- Зошит для ведення записів
- E-mail акаунт

Інформація про курс

Основним завданням вивчення курсу є оволодіння методами розрахунку на міцність, жорсткість і стійкість окремих елементів конструкцій і деталей машин. У процесі вивчення курсу Вами будуть вирішуватися конкретні інженерні завдання, при вивченні яких Ви вперше почнете використовувати інформацію з таких, на перший погляд далеких від практики, дисциплін, як теоретична механіка, вища математика і т.д.

Фахові компетентності

- Володіння навиками використання сучасного програмного забезпечення, Internet-ресурсів і роботи в комп'ютерних мережах, володіння основними методами, способами і засобами отримання, зберігання та переробки і використання технічної інформації у професійній діяльності (Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій)
- Здатність усвідомлювати відповідальність за результати своєї професійної діяльності перед громадськістю (Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт).

Програмні результати навчання

- Використовувати навички усної та письмової комунікації іноземною мовою, аналізуючи тексти фахової направленості та перекладати іншомовні інформаційні джерела
- Ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для ефективного розвитку країни

Методи навчання

Протягом навчання Вам буде надана теоретична інформація, яка, в подальшому, використовується на практичних заняттях. В силу експериментально-теоретичного характеру розрахункових методів важливе значення набуває виконання лабораторних робіт, що дозволяють підтвердити справедливості тих чи інших законів або розрахункових залежностей, а також отримати кількісні характеристики міцності і жорсткості використовуваних матеріалів.

Співробітництво

Для більш повного розуміння сучасних тенденцій в підвищенні міцності та жорсткості елементів конструкцій сучасних автомобілів, формується група студентів (2...3 здобувача вищої освіти), яким необхідно проаналізувати, за завданням викладача, конструктивні особливості сучасних іноземних та вітчизняних автомобілів з точки зору забезпечення міцності останніх. Особлива увага приділяється аналізу іноземної техніки та роботі з іноземними джерелами інформації.

Студенти ведуть ретельний облік своєї діяльності і, в кінцевому підсумку, група складає звіт про виконану роботу з наданням інформації про сучасні методи підвищення міцності та жорсткості окремих елементів автомобілів. Дана інформація містить у собі спільні зусилля всіх членів проектної групи. Її якість відображає не тільки компетентність залучених осіб, але і їх загальну здатність встановлювати і дотримуватися термінів, а також формувати єдину компетентну думку про доцільність тих чи інших конструктивних рішень.

Мета

Данаробота дасть вам досвід роботи в команді, яка характерна для професіоналів в областях проектування транспортних засобів; порозуміння відносно цілей вашого дослідження; розробки плану проекту, який буде в рівній мірі цікавий всім студентам групи; і, в кінцевому підсумку, підготовки інформації, яка чітко відображає думку всіх студентів групи і досягає цілей, визначених на початку роботи. Крім того, ви придбаєте досвід в плануванні роботи, управлінням часом, аналізі проблем і прийнятті важливих рішень, а також навчитесь

аналізувати літературні джерела з метою пошуку раціональних та доцільних рішень з конструктивних елементів автомобіля з урахуванням вимог до їх міцності та жорсткості.

Методи оцінювання

Поточний контроль, співбесіда, усне опитування, виконання практичних робіт, виконання лабораторних робіт, залік, іспит

Підсумкова оцінка

Підсумкова оцінка за курсом ставиться на підставі підсумовування балів за виконання індивідуальних завдань (максимум – 30 балів) та колективного пошукового завдання (максимум – 20 балів) і за виконання поточних завдань (лабораторних та практичних робіт), за які, так само, можна отримати до 50 балів.

Літерні оцінки проставляються на підставі даної таблиці перерахунку:

A = 90 – 100;

B = 75 – 89;

C = 60 – 74;

D = 50 – 59;

E = 25 – 49;

F = 0 – 24.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Невиконання будь-якого основного завдання по курсу є підставою для підсумкової оцінки «F», навіть якщо загальна сума балів (без оцінки за пропущене завдання) виявляється в діапазоні більш високої оцінки.

Відвідуваність і участь

Відвідування занять є обов'язковим. Деякі з Ваших оцінок залежатимуть від занять в аудиторії. Крім того, в аудиторії будуть пояснюватися завдання і надаватися відповідні матеріали. Багато часу в аудиторії буде приділено на роботу групи над спільним пошуковим завданням. Пропуск занять в цей час зашкодить не тільки Вам, але і вашій групі.

Якщо ви не можете відвідувати заняття через те, що повинні брати участь в будь-яких заходах або через хворобу, Ви повинні повідомити про це викладача заздалегідь.

Попередній календар курсу

Тиждень	Тема	Підготовка
<i>Частина I «Основні принципи механіки матеріалів і конструкцій»</i>		
1	Основні принципи опору матеріалів. Класифікація навантажень і реальних	[1], глава 1, стор. 10 – 12,

	об'єктів.Зовнішні та внутрішні сили. Метод перерізів.	стор. 15 – 18
2	Фізико-механічні характеристики матеріалів. діаграма розтяг/стискання. Границі плинності та міцності. Композиційні матеріали.	[1], глава 4, стор. 66 – 90
3	Геометричні характеристики плоских перерізів	[1], глава 2, стор. 19 – 23
4	Вплив геометрії плоского перерізу на міцність конструктивних елементів	[1], глава 2, стор. 24 – 29
5	Дотичні та нормальні напруження. Залежність між напруженнями та деформаціями. Закон Гука.	[1], глава 3, стор. 30 – 32
6	Розтяг-стискання. Визначення напружень та деформацій.	[1], глава 5, стор. 91 – 105
7	Зріз (зсув). Визначення напружень та деформацій.	[1], глава 7, стор. 140 – 144
8	Кручення, як окремий випадок деформації зсуву. Визначення напружень та деформацій.	[1], глава 7, стор. 145 – 147
9	Розподіл напружень по перерізу валу при крученні.	[1], глава 7, стор. 147 – 151
10	Чистий згин. Визначення напружень та деформацій.	[1], глава 6, стор. 112 – 119
11	Розрахунок балок на міцність при плоскому поперечному згині.	[1], глава 6, стор. 120 – 127
12	Згин балок з відкритим перерізом. Деформація перерізу.	[1], глава 6, стор. 128 – 130
13	Косий згин та складні види напруженого стану. Нейтральна вісь при косому згині.	[1], глава 8, стор. 152 – 154
14	Визначення напружень при складному деформуванні.	[1], глава 8, стор. 155 – 158
15	Особливості складання розрахункових схем конструктивних елементів автомобілів.	[1], глава 1, стор. 12 – 15
<i>Частина II «Складні види навантаження. Втомні руйнування»</i>		
1	Лінійний та плоский напружені стани.Нормальні та дотичні напруження при плоскому напруженому стані.	[1], глава 3, стор. 32 – 44
2	Деформації при об'ємному напруженому стані. Узагальнений закон Гуку.	[1], глава 3, стор. 45 – 54
3	Гіпотези міцності.	[1], глава 3, стор. 55 – 65
4	Диференційне рівняння зігнутої вісі. Метод початкових параметрів.	[1], глава 9, стор. 159 – 170

5	Метод Мора. Спосіб Верещагіна. Методи розрахунку статично невизначених балок і рам при згині.	[1], глава 9, стор. 171 – 193
6	Поняття втомного руйнування. Динамічні навантаження.	[1], глава 11, стор. 214 – 218
7	Концентрація напружень та її вплив на втомну міцність.	[1], глава 11, стор. 219 – 233
8	Стійка і нестійка форми рівноваги.	[1], глава 16, стор. 332 – 334
9	Умови застосування формули Ейлера. Втрата стійкості за границею пружності. Формула Ясинського.	[1], глава 16, стор. 335 – 340
10	Вплив умов закріплення стержня на критичну силу. Стійкість при напруженнях, що перевищують межу пропорційності.	[1], глава 16, стор. 341 – 347
11	Практичні розрахунки стиснутих стержнів на стійкість.	[1], глава 18, стор. 373 – 407
12	Розрахунок плоских та просторових рам. Основні принципи.	[1], глава 16, стор. 332 – 334
13	Метод вирізання вузлів для визначення внутрішніх зусиль в рамі.	[1], глава 10, стор. 194 – 213
14	Теорія динамічного руйнування. Основи механіки руйнування.	[1], глава 12, стор. 234 – 248
15	Динаміка систем з зосередженими параметрами	[1], глава 17, стор. 348 – 372

Література:

1. Механика материалов и конструкций / Ю.А. Окопный, В.П. Радин, В.П. Чирков. – М.: Машиностроение, 2001. – 409 с.